

2024 Litteraturguide för BI1053 Odling i trädgårdsföretag 2023-12-12

Litteraturangivelserna nedan har koppling till föreläsningarna (F), till laborationerna och ympningsövningen. För projektarbetet *Gruppuppgift Företaget* kan det mesta vara relevant!

OBS! Kursen bygger ej på en kursbok. Istället finns följande samling av litteratur som rekommenderas av föreläsare, kursledare och examinator.

WWW-länkar uppdateras kontinuerligt i Canvas. Upptäcker du att något inte fungerar, kontakta kursledningen.

Generellt / Temaöverskridande:

- Kalkyler för trädgårdsodling
<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/borja-med-ekologisk-produktion/kalkyler-for-tradgardsodling>
- Ekologisk produktion
<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/borja-med-ekologisk-produktion>
- Utsäde och sorter
<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/utsade-och-registrering-av-vaxtsorter>
- GMO
<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/gmo-genetiskt-modifierade-organismer>
- Växtskydd
<https://jordbruksverket.se/vaxter/odling/vaxtskydd>
- Portal EPOK (Ekologiskproduktion och konsumtion) Se publikationer
<http://www.slu.se/epok>
- Portal Tillväxt Trädgård
https://www.slu.se/fakulteter/ltv/samverkan/samverkan_och_utveckling/tillvaxt-tradgard1/

Tema 1 till 8

1 Inför kulturstart

- **Brander, Poul Erik et al.** 2004. *Planteskolebogen. Fysiologi, formering og dyrkning*. Biofolia ISBN 87-9131905-6. Biblioteket har 5-6 exemplar för utlåning.
- **Hartmann & Kester.** 2011. *Plant propagation. Principles and Practices*. Prentice Hall ISBN-13: 978-0135014493 ISBN-10: 0135014492 Edition: 8th Nyckelverk vad gäller förökningsmetoder
NYARE version:
9th edition (2017) ISBN-10 : 9780134480893 ISBN-13 : 978-0134480893

- **Jordbruksverket Ascard J, Björkholm A-M.** 2014. Ekologisk odling av grönsaker på friland *Teknik för småskalig grönsaksodling*. 28 sidor. Kan laddas ner eller beställas från Jordbruksverkets hemsida, svj.se
- **Jordbruksverket,** Ekologisk odling av grönsaker på friland. *Markens egenskaper och markvård i ekologisk grönsaksodling*. Kan laddas ner eller beställas från Jordbruksverkets hemsida, svj.se
- **Jordbruksverket.** Ekologisk odling av frilandsgroensaker. *Odling av plantor* Kan laddas ner eller beställas från Jordbruksverkets hemsida, svj.se
- **Jordbruksverket** Ascard J Ekologisk odling av grönsaker på friland *Ogräsreglering* 40 sidor Kan laddas ner eller beställas från Jordbruksverkets hemsida, svj.se

2 Fleråriga kulturer. Odlingsåret i en plantskola, frukt- och vinodling

- **Brander, Poul Erik et al.** 2004. *Planteskolebogen. Fysiologi, formering og dyrkning*. Biofolia ISBN 87-9131905-6. Biblioteket har 5-6 exemplar för utlåning.
- **Jensen, K** (2013) *Lähäckar*. 51 sidor. <https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/tjanster/publikationer/2013/lahackar.html>
- **Jordbruksverket (2008).** *Pollinering i ekologisk frukt- och bärödling*
- **Jordbruksverket (2016).** *Öka skörden - gynna honungsbin och vilda pollinerare*
- **Tahir, Ibrahim.** 2014. *Fruktodling och efterskördbehandling*. 291 sidor. Jordbruksverkets webbutik. Kan laddas ner som pdf. Boken är resultatet av ett projektstöd till SLU inom landsbygdsprogrammet.
- **Korsgaard, Maren, Lindhard Pedersen, Hanne.** 2007. *Frukt og Baer*. 304 sidor. Landbrugsforlaget. ISBN: 978-87-7470-952-7.

3 Växtföljd

Jordbruksverket, Ekologisk odling av grönsaker på friland

- *Markens egenskaper och markvård i ekologisk grönsaksodling*. http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_ovrigt/p7_19.pdf
- *Växtföljder i ekologisk odling* http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_ovrigt/p7_7.pdf
- *Gröngödsling i ekologisk odling*. Jordbruksinformation 8-2003. http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_ovrigt/p8_10.pdf
- Baldwin, K. R. (2009). *Crop rotations on organic farms* <https://www.carolinafarmstewards.org/wp-content/uploads/2012/12/7-CEFS-Crop-Rotation-on-Organic-Farms.pdf>
- *Gröda mellan grödorna*. Samlad kunskap om fånggrödor. Rapport 2012:21, Jordbruksverket. http://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_rapporter/ra12_21.pdf
- Thorup-Kristensen et al. 2003 Catch crops green manures as biological tools in nitrogen management. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0065211302790056>
- Gunnarsson, Märta. 2014. Gödslade eller ogödslade mellangrödor som biogassubstrat. Trädgårdsingenjörprogrammet odling, självständigt arbete vid JLT-fakulteten, SLU Alnarp
- Båth, B. et al. 2005. *Baljäväxters kväve-efterverkan och betydelse för kväveförsörjningen i ekologiskt lantbruk*. Jordbruksverket. Jordbruksinformation 1-2005.
- Gröngödslingens roll i odlingsystemet.

- Swiergiel, Weronika 2009. *How local ecosystem service management may reduce climate change impact of weed control : case studies in organic vegetable production* sid 43 – 46. Om täckodling/cover crops. Se Epsilon.
- Norén, Kajsa 2013 *Samodling som redskap i odlingsystem*. Trädgårdsingenjörprogrammet odling, självständigt arbete vid JLT-fakulteten, SLU Alnarp
- Rämert, B et al (2009) *Bevarande av naturliga fiendepopulationer i ett växtföljdssystem med blomstergräsrensor*, Fakta från Partnerskap Alnarp, nr 9.
- Zehnder, G et al (2007), *Arthropod pest management in organic crops*, Annual Review of Entomology, 52: 57-80.
- Albertson-Juhlin, M-L. *Frilevande nematoder och rotgallnematod*. HIR Kristianstad www.fou.sjv.se/fou/download.lasso?id=Fil-002578
- Albertson-Juhlin, M-L (2009) *Olika grödors inverkan på förekomst av rotgallnematod, Meloidogyne hapla, och andra frilevande nematoder i ekologisk växtföljd med morötter*. Jordbruksverket
- Tesio, F, Ferrero, A. *Allelopati- a chance for sustainable weed management*. International Journal of Sustainable Development & World Ecology. Vol 17 No 5 Oct 2010 p 377 - 389

4 Bioenergi

- **Hushållningssällskapet**. *Slutrapport. Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå* http://hushallningssallskapet.se/wp-content/uploads/2015/05/slutrapport_utvardering-av-biogasanlaggningar.pdf
- **Jordbruksverket**. Biogas ger energi till ekologiskt lantbruk https://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_jo/jo05_22.pdf
- **Jordbruksverket** Gårdsbaserad biogasproduktion – en möjlighet för det ekologiska lantbruket https://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_jo/JO06_1.pdf
- **Naturvårdsverket** 2050- Ett koldioxid neutralt Sverige <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-8608-4.pdf?pid=8533>
- **Föreningen Skydda skogen** *Klimatet och skogen - Bioenergi* <http://klimatetochskogen.nu/bakgrundsinformation/bioenergi>
- **SLU Ågren mfl** *Fungerar kretsloppen om vi använder mera biobränslen* – Göran Ågren, Riitta Hyvönen-Olsson, Fakta Skog, SLU <https://www.slu.se/globalassets/ew/ew-centrala/forskn/popvet-dok/faktaskog/faktaskog06/fs06-03.pdf>
- **SLU**. Pelletsbränslets klimatnytta har beräknats <https://www.slu.se/ew-nyheter/2017/3/pelletsbranslens-klimatnytta-har-beraknats/>
- **IVL (Svenska miljöinstitutet)** 2015 *Synsätt på biomassa och koldioxidneutralitet*, <https://www.iva.se/globalassets/info-trycksaker/vagval-el/zetterberg-ar-biobranslen-klimatneutrala-iva-2015-11-09-utskick-id-100190.pdf>
- **Svensk Energi** *På väg mot ett koldioxid neutralt samhälle med el i tankarna* <https://docplayer.se/2614576-Pa-vag-mot-ett-koldioxidneutralt-samhalle-med-el-i-tankarna.html>
- **Wikipedia** *Biobränsle* <https://sv.wikipedia.org/wiki/Biobransle>

- **Wikipedia Biodrivmedel**
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Biodrivmedel>
- **Wikipedia Fordonsgas**
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Fordonsgas>
- **Wikipedia Biogas**
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Biogas>

5 Växthus, tunnlar, kulturtäckning

- Nilsson Thilda (2011) *Odling av hallon under tak*. SLU LTJ-fakultetens faktablad ; 2011:9
- Nimmermark, Sven, Möller Nielsen, Jonas. 2014. *Klimatisering, belysning, bevattning och mekanisering i växthus. Aktuellt kunskapsläge*. SLU LTV- fakulteten. Rapport 2014:19. 28 sidor. Kan laddas ner från Tillväxt Trädgårds hemsida,
https://pub.epsilon.slu.se/11933/7/nimmermark_s_moller_nielsen_j_150224.pdf
- Jordbruksverket (2019) Kurspärm *Ekologisk odling i växthus*. Kan laddas ner från Jordbruksverkets hemsida.
<http://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/odling/trycksaker-8/index.html>
- Hansson Torbjörn et al. (2010) *Energi i växthusodling, energianalys och energieffektiv odlingsteknik*.; 2010:36
- Bergstrand, Karl-Johan. *Modern växthusbelysning. Ett kompendium om växthusbelysning*. Rapport 2015:20. Landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, SLU.
- Acta Horticulturae (2014) *II International Symposium on Organic Greenhouse Horticulture*.
<http://www.actahort.org/books/1041/> (Lista med nya artiklar inom ämnet)
- Acta Horticulturae (2014) *International Symposium on New Technologies for Environment Control, Energy-Saving and Crop Production in Greenhouse and Plant Factory - Greensys 2013*.
<http://www.actahort.org/books/1037/> (Lista med nya artiklar inom ämnet)
- Horticultural Week <https://www.hortweek.com/> för den som vill hålla sig uppdaterad om vad som händer globalt inom den sk växthusindustrin

6 Bevattning

- Havs- och vattenmyndigheten. <https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljomal--direktiv/vattendirektivet.html>
- Landbrugsinfo Danmark
<https://www.landbrugsinfo.dk/planteavl/vanding/sider/startside.aspx> Landbrugsinfo Danmark mkt bra portal om bl.a. bevattning
<http://www.landbrugsinfo.dk/planteavl/vanding/sider/startside.aspx> -
- Ekelöf, Joakim mfl *Markfuktens betydelse för knölsättning, skörd och kvalitet i potatis*. SLU. LTV-fakultetens rapportserie 2010:39
- Ekelöf, Joakim mfl *Utvärdering av markfuktssensorer och prognosmodeller för styrning av bevattning i potatis* SLU. LTV-fakultetens rapportserie 2010:41
- Lindqvist, H och Christensen L 2012 *Växtnäringsläckage från containerproduktion*
<http://194.47.52.113/janlars/tillvaxttradgard.slu.se/tj/uploads/dokument/Container.pdf>

7 Gödning

- Ögren, E & Rölin, Å (2009) *Ökad odlings säkerhet i ekologisk grönsaksodling med fokus på växtnäringsutnyttjande*. 129 sidor.

<http://docplayer.se/24813848-Okad-odlingssakerhet-i-ekologisk-gronsaksodling-med-fokus-pa-vaxtnaringsutnyttjande.html>

Rapport från ett 9-årigt försök med växtnäring i ekologisk frilandsodling. Den inledande sammanfattningen är värdefull för att belysa problemen med näringsläckage och balans av olika näringsämnen i eko-odling. Den är även en utmärkt beskrivning av hur tillämpade försök med odlarsamverkan kan gå till ute i verkligheten.

- **Marmolin, Kristina, Björkholm A-M.** 2014. *Växtnäringsrekommendationer till frilandsgrönsaker*. Tillväxt Trädgård. 37 sidor
- **Jordbruksverket** (2013) *Jordbruket och övergödningen av havet*. <http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/ingenovergodning/jordbruketoc-hovergodningen> (en bra text att ha med sig även om den rör mer än hortikulturen)
- **Portal för information om växtnäring** <http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/odling/vaxtnaring>
- **Greppa näringen** <http://greppa.nu/>
- **Bauer, A.** *Att tänka på inför första kvävegivan*, Greppa Näringen Praktiska råd nr 2 http://www.greppa.nu/download/18.37e9ac46144f41921cd1ab58/1403161126296/Praktiska_R%C3%A5d_Nr_2_forsta_kvavegiva.pdf
- **Torstensson, G, Ekbladh, G & Linnér, H.** *Kväveutnyttjande i potatis och grönsaksodling*. Greppa Näringens Praktiska Råd nr 7. http://www.greppa.nu/download/18.37e9ac46144f41921cd1a71c/1402315666326/Praktiska_R%C3%A5d_Nr_7_kvaveutnyttjande_potatis_och_gr%C3%B6nsaker.pdf
- **Malm, P. & Berglund, P.** *Bevattna för ökad skörd och bättre näringsupptag*. Greppa Näringens Praktiska Råd nr 8. http://greppa.nu/download/18.5c2fc416166df50915c732b1/1541509486992/18-0302_GN_Praktiska_ra%CC%8Ad_NR8_2018_WEBB.pdf

8 Säker bekämpning (person- och miljöskydd)

- **Nyrén, Malin** 2012 *Integrerat växtskydd en del av ett mer hållbart lantbruk – teoretisk och praktisk genomgång av EU-direktivet 2009/128/EG om hållbart användande av bekämpningsmedel*. Självständigt arbete vid JLT-fakulteten
- **Johansson, Christina and Svensson, Sven Axel** (2012). *Växtskyddsteknik för ekologisk frukt- och bärödling*. Alnarp, Sweden: *Faculty of Landscape Planning, Horticulture and Agricultural Science > Agrosystems*, Sveriges lantbruksuniversitet. LTJ-fakultetens faktablad ; 2012:13
- **Albertsson et al.** 2008. *Fysikaliskt verkande växtskyddsmedel.- Appliceringsteknik för frukt- och bärproduktion*. SLU. Rapport 2008:10. ISSN 1654-5427 , ISBN 978-91-85911-98-1
- **Säkert Växtskydd** <https://www.sakertvaxtskydd.se/>
Olika skrifter om praktiskt växtskydd på friland och i växthus
- **IPARC** The International Pesticide Application Research Consortium. Ta chansen och gå in på en forskningsinriktad brittisk hemsida om appliceringsteknik, med en speciell inriktning på biologiska bekämpningsmedel (Biopesticides) och förhållandena i tredje världens länder: <http://dropdata.org/iparc/>
- **Sundgren et al** 2017. *Säker bekämpning i lantbruk, trädgårdsodling och skogsbruk*. 211 sidor. Natur och Kultur. ISBN: 9789127153554
- **Pettersson, M-L, Åkesson I** (2011) *Trädgårdens växtskydd*. 352 sidor. Natur och kultur. ISBN 9789127130708.
- **Växtskyddets grunder** (2014) Nilsson, U. huvudred., Kärnestam, E. red., Sandskär, B. red. medförfattare: Rämert, B., Rännbäck, L.-M., Kärnestam, E., Liljeroth, E., Svensson, S. A., Sandskär, B., Åhman, G., Hultberg, M. m.fl. <https://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKewjjiLiWxM>

[rXAhWJrxoKHS_ECJkQFggnMAA&url=https%3A%2F%2Fpub.epsilon.slu.se%2F11944%2F7%2Fnils_son_u_red_150225.pdf&usg=AOvVaw28Rte_DCrI24xoJF59RJ6](https://pub.epsilon.slu.se/11944/7/Fnils_son_u_red_150225.pdf&usg=AOvVaw28Rte_DCrI24xoJF59RJ6)